

Certificatenprobleem wreekt zich ook bij nummerherkenning

Nog niet alle nummers aangemeld

Het 'overgrote deel' van de kantoren heeft de nummers doorgegeven die automatisch gevrijwaard blijven van aftappen. Maar een klein deel nog niet, mede vanwege de problemen met certificaten.

Lex van Almelo

Op 1 september moesten alle geheimhoudersnummers zijn aangemeld voor het systeem van nummerherkenning. Wat als je dat nog niet hebt gedaan?

Jan Leliveld, verantwoordelijk lid Algemene Raad: 'Het belangrijkste is natuurlijk dat de vertrouwelijke communicatie tussen advocaat en cliënt via die nummers nog niet de gewenste bescherming heeft. En volgens de Verordening op de nummerherkenning ben je verplicht die nummers op te geven.'

Hebben alle kantoren dat dus ook gedaan?

'Het overgrote deel van de kantoren heeft de nummers aangemeld. Maar we werden gedwarsboomd door het DigiNotar-probleem dat een aantal dagen voor de sluitingsdatum de kop opstak. De kantoren die nog moesten aanmelden, konden dat niet omdat zij daarvoor een digitaal certificaat nodig hebben. Wanneer het aanmelden weer mogelijk is, komt er een nieuwe termijn. We zullen op korte termijn samen met de betrokken partijen tot een oplossing moeten komen. Anders raakt het bestand met geheimhoudersnummers vervuld.'

Wat gebeurt er als je daarna nog geen nummers hebt ingeleverd?

'Dat is onder de huidige omstandigheden wel enigszins koffiedik kijken. Maar uiteindelijk zullen we contact opnemen met de plaatselijke deken.'

Niet alle advocaten weten hoe het systeem werkt. Kunt u het nog eens uitleggen?

'De aangeleverde nummers worden opgeslagen in een databank bij de Orde. De Orde stuurt elke dag een actuele versie van de lijst met geheimhoudersnummers

'Als het systeem bij de Orde of derden stond, zouden alle getapte gesprekken door een niet-beveiligde omgeving gaan'

over een beveiligde lijn naar de Unit Landelijke Interceptie van het Korps Landelijke Politie Diensten. Bij het aftappen wordt het nummer van degene die wordt afgeluisterd automatisch tegen de lijst van advocatennummers aan gehouden. Als het systeem dan een geheimhoudersnummer herkent, stopt het aftappen automatisch. Geheimhoudersgesprekken worden dus niet meer uitgeluisterd en opgenomen. Dat is een grote stap vooruit, want daardoor kan de politie informatie uit vernietigde gesprekken niet toch op de een of andere manier alsnog gebruiken. Vertrouwelijke gesprekken zijn dan echt vertrouwelijk.'

Mag de politie verkeersgegevens bewaren?

'De meningen hierover lopen uiteen. De Orde vindt van niet, het OM vindt van wel. De nummerherkenning verandert niets aan de discussie hierover die zal worden vervolgd. Wel is afgesproken dat het systeem niet zal leiden tot andere toepassingen van verkeersgegevens. In die zin is er een status-quo.'

Afluisterspecialist Martien Kuylman vindt het link dat het systeem bij de politie is ondergebracht. Volgens hem is de afgelopen vijftien jaar wel gebleken dat de politie noch het OM

betrouwbaar is in dit opzicht.

'Het systeem bij de Orde of derden neerzetten was kort gezegd geen optie. Dan zouden alle getapte gesprekken door een niet-beveiligde omgeving gaan. Het heeft minder risico's als de taak in handen komt van een eenheid die hierin is gespecialiseerd en de gegevens goed kan beveiligen. Rechercheurs krijgen geen toegang tot deze informatie. Verder zorgen de techniek en afspraken voor waarborgen tegen misbruik.'

Daar moet je dan maar op vertrouwen, want de controle is in handen van de auditdienst van het ministerie van Veiligheid en Justitie.

'Wij hebben geen reden om te betwijfelen dat de dienst haar werk goed doet. Daarbij overleggen we met het ministerie hoe de audits vorm moeten krijgen en waarop de auditors gaan toetsen. En in een geval van gereide twijfel kan een onafhankelijke derde worden geraadpleegd.'

Wat gebeurt er als je belt via een niet-aangemeld nummer?

'Zodra de politie hoort dat het om een geheimhoudersgesprek gaat, moet zij stoppen met aftappen en het verslag vernietigen. Net als voorheen.'

Wat kun je doen als je denkt dat de politie toch een geheimhoudersgesprek heeft afgeluisterd?

'Dat hangt ervan af. In strafzaken kun je een niet-ontvankelijkheidsverweer blijven voeren. Wat dat betreft verandert er niets. Het is alleen wel de vraag wat de rechtbank gaat doen wanneer je als advocaat hebt gebeld via een niet-aangemeld nummer. Vindt de rechtbank dan dat je als advocaat onzorgvuldig hebt gehandeld? En laat de rechter dat dan meewegen in het totale oordeel over het handelen van het Openbaar Ministerie?'